

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 67/2026 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen liikuntapalveluiden arvonlisäverotuksen tulkinnanvaraisuudesta ja tämän vaikutuksesta hallituksen Suomi liikkeelle -ohjelman tavoitteisiin

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Saku Nikkasen / sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 67/2026 vp:

Aikooko hallitus arvioida, ovatko nykyiset alv-kantojen verotulkinnat linjassa liikuntapalvelujen yhdenvertaisen kohtelun kanssa, kun huomioidaan, että monien liikuntamuotojen verokohtelussa on tulkinnanvaraa,

onko hallitus valmis ryhtymään toimiin, jotta Verohallinnon ohjeistusta tarkennetaan tai täsmennetään siten, että avantouinti voitaisiin jatkossakin katsoa liikuntapalveluksi silloin, kun toiminnan pääasiallinen tarkoitus on liikunnan harjoittaminen ja terveyden edistäminen, ja

miten hallitus varmistaa, ettei Verohallinnon liikuntapalveluiden tulkinnanvarainen arvonlisäverokohtelu heikennä hallituksen Suomi liikkeelle -ohjelman tavoitteita lisätä arki liikuntaa, matalan kynnyksen liikkumista ja vahvistaa kansalaisten hyvinvointia?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Arvonlisäverolain (1501/1993) mukainen yleinen verokanta on 25,5 prosenttia. Palveluun, jolla annetaan mahdollisuus liikunnan harjoittamiseen, sovelletaan alennettua 13,5 prosentin verokantaa. Koulutuspalveluna pidettäviin liikuntapalveluihin, joissa opetuksella on oleellinen merkitys, sovelletaan yleistä 25,5 prosentin verokantaa. Ajanviete-, elämys- ja virkistyspalveluina pidettävien liikuntapalvelujen myynnistä suoritetaan arvonlisäveroa yleisen verokannan mukaan.

Arvonlisäverotuksessa sovellettavista verokannoista on säädetty jäsenvaltioita sitovasti yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetussa neuvoston direktiivissä (2006/112/EY). Tavarat ja palvelut, joihin jäsenvaltiot voivat soveltaa alennettua verokantaa, on lueteltu direktiivin liitteessä III. Kohdan 13 mukaan alennettua verokantaa voidaan soveltaa pääsyyn urheilutapahtumiin tai kyseisten tapahtumien suoratoistoon tai molempiin; urheilutilojen käyttöön ja urheilu- tai liikuntatuntien tarjoamiseen myös suoratoistona. Arvonlisäverodirektiivi ei mahdollista alennetun verokannan soveltamista opetukseen tai koulutuspalveluihin taikka ajanviete-, elämys- ja virkistyspalveluina pidettäviin liikuntapalveluihin.

Verohallinnon vuoden 2026 alussa annetun liikuntapalvelujen arvonlisäverokantaa koskevan ohjeen (VH/7417/00.01.00/2025) mukaan ratkaistaessa sitä, onko palvelussa kyse ohjatusta liikunnasta vai opetuksesta, huomioon otetaan harjoitettavan liikuntalajin tai liikuntamuodon sisältö ja olosuhteet, joissa palvelu suoritetaan. Arvioinnissa huomioidaan palveluun sisältyvän opetuksen ja ohjauksen määrä, laatu ja merkitys ostajalle. Arvioinnissa vertailukohtana pidetään kyseisen lajin tavanomaista harjoittamistapaa. Ohjeen mukaan tilanteessa, jossa kuntovalmentajan (personal trainer) tai muun vastaavan valmentajan tarjoama palvelu on keskeiseltä sisällöltään opetusta, ohjausta, valmennusta ja neuvontaa, palvelun myyntiin sovelletaan yleistä verokantaa.

Verohallinnon ohjeen mukaan palvelu, jonka asiakas hankkii ensisijaisesti virkistytymis-, elämys-, huvi- tai rentoutumistarkoituksessa ei ole arvonlisäverolaissa tarkoitettua alennetun verokannan alaista liikuntatuntien myymistä tai urheilutilojen käyttöoikeuden luovuttamista. Ohjeen mukaan, kun palvelun pääasiallisena tarkoituksena on henkisen hyvinvoinnin edesauttaminen, rentoutuminen tai stressinhallinta, myyntiin sovelletaan yleistä verokantaa.

Verohallinto pyrkii ohjeistuksella siihen, että verotuskäytäntö olisi mahdollisimman ennustettavaa ja yhtenäistä. Verohallinnon ohjeen mukaan palvelukokonaisuuden myyntiin, jossa asiakkaiden käyttöön tarjotaan pukuhuoneet, saunoja, suihkut ja wc-tiloja sekä mahdollisuus avantouintiin, sovelletaan yleistä verokantaa. Avantouintia koskeva osuus on lisätty Verohallinnon vuoden 2025 alussa antamaan ohjeeseen (VH/6224/00.01.00/2024). Verohallinnolta saatujen tietojen mukaan lisäyksen tarkoituksena ei ole ollut muuttaa avantouintia koskevaa tulkintaa, vaan tarkentaa ohjeistusta.

Alennettujen verokantojen soveltaminen synnyttää aina rajanveto-ongelmia. Alennetun verokannan alaisen ohjatun liikunnan ja yleisen verokannan alaisen koulutuksen välinen rajanveto on jossain määrin tulkinnanvarainen. Samoin liikunnan harjoittamisena pidettävien palvelujen ja ajanviete-, elämys- tai virkistyspalveluina pidettävien palvelujen välinen rajanveto voi eräissä tilanteissa olla tulkinnanvarainen. Rajanveto- ja tulkintatilanteiden poistaminen on kuitenkin lainsäädännön tasolla hankalaa. Tähän vaikuttaa myös se, että arvonlisäverodirektiivi rajoittaa alennettujen verokantojen soveltamisalaa. Tämän mukaisesti esimerkiksi avantouinnin verokohdeltu joudutaan ratkaisemaan Verohallinnon ohjeessa todettuja linjauksia soveltaen.

Arkiliikunnan lisäämiseen, liikkumisen kynnyksen madaltamiseen ja kansalaisten hyvinvoinnin vahvistamiseen vaikuttavat monet tekijät. Arvonlisäverojärjestelmä soveltuu huonosti tällaisten tavoitteiden edistämiseen. Alennetut arvonlisäverokannat eivät yleensä ole tehokkaita välineitä tiettyjen yhteiskuntapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi muun muassa siksi, että veron alentamisen siirtyminen hintoihin on epävarmaa. Muut tukijärjestelmät ovat tehokkaampia keinoja myös siksi, että ne voidaan kohdistaa tarkemmin haluttuihin kohteisiin.

Hallitus on tietoinen siitä, että nykyiset liikuntapalveluja koskevat tulkinnot saattavat joissain tilanteissa aiheuttaa hankalia rajanveto-ongelmia. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan hallitus toteuttaa Suomi liikkeelle -ohjelmaa muun muassa selvittämällä ja arvioimalla mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin sekä selkiyttämällä liikunta-alan toimijoiden arvonlisäverokohtelua liikkumiseen kannustavaksi. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen mukaisesti tavoitteena on, että selvitykset valmistuvat 30.6.2026 mennessä. Hallituksen tarkoitus on tässä yhteydessä selvittää muun muassa mahdollisuuksia selkeyttää ja yhdenmukaistaa erilaisten liikuntapalvelujen arvonlisäverokohtelua.

Helsingissä 26.3.2026

Valtiovarainministeri Riikka Purra

VN/7992/2026-VM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: